

10 Ocak 2020 tarih 13902 nolu ABD Başkanlık Kararnamesine İlişkin

7 Aralık 2020 tarihli OFAC SSS'ler Bilgilendirmesi

ABD tarafından İran'a yönelik yaptırımlar 10 Ocak 2020 tarihli 13902 sayılı Başkanlık Kararnamesi ile önceki sektörlerle ek olarak İran'ın tekstil, madencilik, inşaat sektörleri ve imalat faaliyetleri içerecek şekilde genişletilmiş, 08/10/2020 tarihinde ise adıgeçen başkanlık Kararnamesinde sayılan sektörlerle İran finans sektörü de dahil edilerek, İran'daki 18 bankanın ikincil yaptırımlar açısından SDN (Specially Designated Nationals and Blocked Persons List) listesine alındığı açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, yaptırımların açıklanmasının ardından ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Koruma Ofisi tarafından yaptırımların nasıl yorumlanacağına ilişkin Sıkça Sorulan Sorular (SSS) Kılavuzları yayımlanmaktadır. Bu doğrultuda, adıgeçen Başkanlık Kararnamesindeki hususların nasıl yorumlanacağına ilişkin SSS'ler 07/12/2020 tarihinde yayınlanmış olup, SSS'lerin incelenmesinden

- Gerçek ve tüzel kişilerin İran yargı organlarında yargılanmaları ile mahkeme masrafları, avukatlık ücretleri, bilirkişi ücretleri,
- İran'a veya İran'dan yapılacak her türlü seyahate ilişkin kara, hava ve denizyolu seyahat ve nakliye ücretleri,
- İran'da ikamet edenlerin İran dışından her türlü sağlık hizmeti almasına yönelik ödemeler,
- İran'da ikamet edenlerin İran dışında aldıkları akademik eğitimlere ilişkin ödemelerin

İran finansal sistemine uygulanan yaptırımlardan istisna kapsamında olduğu anlaşılmakta ve bu işlemler için İran finans sektöründe yasaklanmış halde bulunan 18 banka ile işlem yapılmasına izin verilmektedir. OFAC duyurusunda ayrıca İran finans sektörünün tanımının İran'daki banka ve sigorta firmaları ile döviz bürolarını da kapsayacağı ifade edilmektedir.

İnsani ticarete ilişkin tanımlamada, İran'daki ilaç, tıbbi cihaz, medikal bakım, hijyen ve temizlik ürünleri, sabun, el temizleyicileri, solunum cihazı, vantilatör, iş güvenliği ekipmanı, kadın pedi, çocuk bezi, bebek ve çocuk bakım ürünlerinin yalnızca İran'da kullanılacak olması, ihraç edilmemesi (İran'a döviz kazandırmaması) kaydıyla İran'da üretiminin yaptırımlardan istisna tutulacağı ifade edilmektedir.

OFAC SSS'inde Başkanlık Kararnamesinde İran'la işleme girilmesi halinde yaptırıma tabi tutulabileceği ifade edilen sektörlerle ilişkin yapılan tanımlamalar ise aşağıdaki gibidir.

• **İnşaat Sektörü**

İran ekonomisinin inşaat sektörü ifadesinden yerinde geliştirme dahil olmak üzere bina veya yapıları imal etmek, şekillendirmek veya oluşturmak için parça veya malzemelerin İran'da üretilmesi, tedarik edilmesi, tasarlanması, çerçevesi veya düzenlenmesi, İran'da konut, ticari veya kurumsal binaların montajı veya inşası, konut, ticari veya kurumsal binaların ilave işleri, eklemeleri, değişiklikleri, bakımı ve onarımları için geçerli olduğu anlaşılmaktadır.

○ **İnşaat Sektöründeki Mal ve Hizmetler**

Yapı malzemeleri, beton, iskele, asansörler, vinçler, konveyörler ve malzeme taşıma için mekanize ekipmanların İran inşaat sektörüne temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran ekonomisinin inşaat sektöründe faaliyet gösteren kişilerin kişisel güvenliğinin

T.C. Tahran Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan mallar, kişisel koruyucu ekipman, güvenlik cihazları ve alarm sistemleri dahil olmak üzere bu tanımın dışında tutulmuştur.

Patlatma, yıkım, tarama, elektrik işleri, kazı, duvarcılık, sıhhi tesisat, arma, kaynak, bina satışı, tasarım-inşa danışmanlığı ve inşaat yönetimi hizmetlerinin İran inşaat sektörüne temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran ekonomisinin inşaat sektöründe faaliyet gösteren kişilerin kişisel güvenliklerinin korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan hizmetler, temizlik, güvenlik denetimleri ve yukarıda açıklanan koruyucu malların kullanımı için gerekli hizmetler bu tanımın dışında tutulmuştur.

- **Maden Sektörü**

İran ekonomisinin maden sektörü ifadesinden İran egemenlik sahasında yeraltı ve yerüstündeki maden cevherleri, kömür, değerli taşlar veya diğer mineraller veya jeolojik malzemelerin çıkarılmasıyla ilgili herhangi bir işlem anlaşılmaktadır.

- **Maden Sektöründeki Mal ve Hizmetler**

Sondaj ekipmanı, konveyör bantları, yönlü kazma teknolojisi, nakliye kamyonları, hidrolik ekskavatörler, patlayıcılar ve güç kepeçlerinin İran maden sektörüne temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran'da madenlerde çalışan kişilerin güvenliklerinin korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan mallar, kişisel koruyucu ekipman, güvenlik cihazları, havalandırma sistemleri ve alarm sistemleri bu tanımın dışında tutulmuştur.

Büyütme, delme, geri doldurma, yakma, kırma, keşif, öğütme, sınıflandırma, sulama, su tutma, manyetik ayırma, maden işleme, jeofizik ölçme, haritalama hizmetleri, maden veya taş ocaklarının işletilmesi, saha hazırlığı ve ilgili inşaat faaliyetlerinin İran maden sektörüne temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran ekonomisinin madencilik sektöründe faaliyet gösteren kişilerin kişisel güvenliklerinin korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan hizmetler, kurtarma ve kaza müdahale hizmetleri, temizlik, güvenlik denetimleri ve yukarıda açıklanan koruyucu malların kullanımı için gerekli hizmetler bu tanımın dışında tutulmuştur.

- **İmalat Sektörü**

İran ekonomisinin üretim sektörü ifadesinden elle veya makine ile İran içinde tüketilmek veya ihraç edilmek üzere üretilen tüm faaliyetler anlaşılmaktadır. (Bu kısımda insani ticaret olarak sayılan İran'daki ilaç, tıbbi cihaz, medikal bakım, hijyen ve temizlik ürünleri, sabun, el temizleyicileri, solunum cihazı, vantilatör, iş güvenliği ekipmanı, kadın pedi, çocuk bezi, bebek ve çocuk bakım ürünlerinin yalnızca İran'da kullanılacak olması, ihraç edilmemesi ve İran'a döviz kazandırmaması kaydıyla İran'da üretiminin yaptırımlardan istisna tutulacağı ifade edilmektedir. Ayrıca, tarımsal ürünler, gıda, ilaç ve medikal cihazların satışının ABD yaptırımlarından istisna tutulacağı belirtilmiştir.)

- **İmalat Sektöründeki Mal ve Hizmetler**

İran ekonomisinin imalat sektörü ile bağlantılı olarak kullanılan mallar terimi, hammaddeler, takım makineleri ve bitmiş ürünlerin bileşenleri dahil olmak üzere ekipman veya malzemelerinin İran imalat sektörüne temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran ekonomisinin imalat sektöründe faaliyet gösteren kişilerin canlarının korunmasını ve

T.C. Tahran Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

yaralanmalarının önlenmesini sağlayan mallar, kişisel koruyucu ekipman, güvenlik cihazları ve alarm sistemleri dahil olmak üzere bu tanımın dışında tutulmuştur.

Üretim ekipmanının yeni kurulumu, ilaveleri, değiştirilmesi, bakımı ve onarımı; İran ekonomisinin imalat sektörü için hammadde tedariki ve İran ekonomisinin imalat sektöründe faaliyet gösteren kişilere dağıtım hizmetlerini sağlayan kişi ve kurumlar yaptırım riski altındadır. İran ekonomisinin imalat sektöründe faaliyet gösteren kişilerin can güvenliğinin korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan hizmetler, temizlik hizmetleri, güvenlik denetimleri ve yukarıda açıklanan koruyucu malların kullanımı için gerekli hizmetler bu tanımın dışında tutulmuştur.

- **Tekstil Sektörü**

İran ekonomisinin tekstil sektörü ifadesinden İran'dan ihraç edilecek giyim, halı, kumaş, kumaş veya ilgili mallar dahil olmak üzere İran'daki tekstillerin elyaf sentezi, boyama, dokuma, örme veya keçeleme faaliyetleri anlaşılmaktadır.

- **Tekstil Sektöründeki Mal ve Hizmetler**

İran ekonomisinin tekstil sektöründe kullanılan veya hizmetleri sağlayan dokuma tezgahları, endüstriyel dikiş makineleri, endüstriyel yıkayıcılar ve kurutucular ve endüstriyel nakış makineleri dahil olmak üzere makineler, malzemeler ve eşyaların temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran ekonomisinin tekstil sektöründe faaliyet gösteren kişilerin kişisel güvenliğinin korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan mallar, kişisel koruyucu ekipman, güvenlik cihazları ve alarm sistemleri bu tanımın dışında tutulmuştur.

Tekstil üretimi için hammadde tedariki ve tekstil ürünlerinin tasarımı konusunda sunulacak hizmetlerin İran ekonomisi tekstil sektörüne temini durumunda yaptırım riski bulunmaktadır. İran ekonomisinin tekstil sektöründe faaliyet gösteren kişilerin kişisel güvenliklerinin korunmasını ve yaralanmalarının önlenmesini sağlayan hizmetler, temizlik hizmetleri, güvenlik denetimleri ve yukarıda açıklanan koruyucu malların kullanımı için gerekli hizmetler bu tanımın dışında tutulmuştur.

- **Finans Sektörü**

İran ekonomisinin finans sektörü ifadesinden İran'daki bütün mevduat kuruluşları, bankalar, tasarruf bankaları, para hizmeti işletmeleri, tröst şirketleri, sigorta şirketleri, menkul kıymet aracılı ve bayileri, vadeli emtia işlemleri ve vadeli opsiyon brokerleri ve bayileri, döviz tüccarları, menkul kıymetler ve emtia borsaları, takas şirketleri, yatırım şirketleri, çalışan fayda planları, değerli metaller, taşlar veya mücevherlerdeki satıcılar ve yukarıdakilerin herhangi birinin holding şirketleri, bağlı kuruluşları veya yan kuruluşlarının anlaşıldığını, finans sektörünün değerlendirilmesinde bu sayılanlarla sınırlı kalınmayabileceği belirtilmiştir.

İran ekonomisinin yukarıda adı geçen sektörleriyle bağlantılı olarak kullanılan önemli mal veya hizmetlerin İran'a veya İran'dan transferine yönelik bilerek önemli bir işlem yapan kişilerin yaptırımlara maruz kalma riski bulunmaktadır.

- **Finans Sektöründeki Mal ve Hizmetler**

İran finans kurumları tarafından kullanılmak üzere yeni donanım, yazılım ile mevcut donanım veya yazılım yükseltmeleri ve ilgili hizmetlerin temini durumunda yaptırım riski

T.C. Tahran Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

bulunmaktadır. İnsani ticaret ve işlemler ile ABD tarafından izin verilen diğer bazı işlemler bu kapsamın dışındadır.